

Sygn. akt VI Gz 148/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Anna Harmata (spr.)

Protokolant: asyst. sędziego Natalia Oślizło-Doskocz

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: S. K.

przeciwko: (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu V Wydziału Gospodarczego z dnia 09 marca 2015 r., sygn. akt V GC 15/15 w przedmiocie odrzucenia pozwu

postanawia:

oddalić zażalenie .

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w sprawie powód S. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce w W. kwoty 23.472,15 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu podał, że wskazana należność stanowi kwotę, którą pozwany obowiązany jest zapłacić powodowi z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powód nabył powyższą wierzytelność od R. K. – osoby poszkodowanej w kolizji z pojazdem mechanicznym ubezpieczonym przez pozwanego.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu powołał między innymi brak zdolności sądowej pozwanego (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce w W..

Postanowieniem z dnia 9 marca 2015 r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu V Wydział Gospodarczy odrzucił pozew. W uzasadnieniu wskazał, powołując się na treść ustawy z dnia 22 maja (...). o działalności ubezpieczeniowej, że zdolność sądową posiada tylko główny oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej, natomiast zdolności tej nie ma oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej. Skoro pozwany (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce w W. stanowi oddział zakładu (...) z siedzibą w S. – Francja, to jest zagranicznego zakładu ubezpieczeń z państwa członkowskiego Unii Europejskiej to nie posiada zdolności sądowej w postępowaniu. Stąd Sąd Rejonowy powołując się na treść art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. i przyjmując, iż braku zdolności nie da się uzupełnić po myśli

art. 199 § 2 k.p.c., jako że oddział spółki w świetle obowiązujących przepisów nie może nabyć zdolności sądowej, orzekł jak w sentencji zaskarżonego postanowienia.

Powód wniósł zażalenie na powyższe postanowienie zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania cywilnego, mające wpływ na rozstrzygnięcie, polegające na:

- niezastosowaniu art. 199 § 2 k.p.c. w zw. z art. 70 k.p.c. i nie wezwanie strony powodowej do sprecyzowania określenia strony pozwanej,
- naruszeniu art. 199 § 1 pkt 3 k.p.c. w zw. z art. 199 § 2 k.p.c. poprzez nieprawidłowe ich zastosowanie polegające na odrzuceniu pozwu, pomimo, iż nie została spełniona przesłanka uprzedniego uzupełnienia braków zgodnie z przepisami kodeksu,
- niezastosowaniu art. 194 § 1 k.p.c. skutkującego uniemożliwieniem skorzystania przez stronę powodową z instytucji dopozwania, w razie stwierdzenia, że powództwo nie zostało wniesione przeciwko osobie, która powinna być w sprawie stroną pozwaną i skierowania wniosku powoda do wzięcia udziału w sprawie przez właściwą stronę pozwaną.

Powołując się na powyższe powód wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z nakazaniem podjęcia przez Sąd I instancji czynności zmierzających do sprecyzowania określenia strony pozwanej i wyznaczenia w tym celu powodowi odpowiedniego terminu lub do ewentualnego umożliwienia dopozwania właściwej strony pozwanej na podstawie art. 194 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U.2013.950j.t. – dalej: u.d.u.) stanowi, że zagraniczny zakład ubezpieczeń z państwa członkowskiego Unii Europejskiej może wykonywać działalność ubezpieczeniową na terytorium RP, jeżeli uzyskał odpowiednie zezwolenie na wykonywanie tej działalności w państwie, w którym ma swoją siedzibę. Przepis ten wraz z art. 127 u.d.u stanowi wyraz zasady dot. swobody świadczenia usług w Unii Europejskiej realizowanej przez system tzw. jednolitej licencji. Zagraniczny zakład ubezpieczeń z państwa członkowskiego Unii Europejskiej może wykonywać działalność ubezpieczeniową na terytorium Polski przez oddział (art. 131 ust. 1 u.d.u) lub w inny sposób niż przez oddział (art. 132 ust. 1 u.d.u.). Do prowadzenia działalności ubezpieczeniowej w formie oddziału mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 7 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. 2013 poz. 672, dalej: s.d.g.) - art. 2 ust. 1 pkt 6 u.d.u. Nie ulega wątpliwości, że oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń z państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie ma zdolności sądowej w rozumieniu art. 64 kc. W art. 85 ust. 1 s.d.g. ustawodawca wskazał, iż dla wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedsiębiorcy zagraniczni, mogą na zasadzie wzajemności, o ile ratyfikowane umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, tworzyć oddziały z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „oddziałami”. Oddziały te są wpisywane do Krajowego Rejestru Sądowego, to jednak nie wystarcza, aby stwierdzić, iż przyznano im zdolność prawną, czy też przymiot osoby prawnej.

Strona powodowa w petitum pozwu wskazała i w sposób jednoznaczny oznaczyła pozwanego jako (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce, konsekwentnie określając siedzibę pozwanego jako W., wskazując jako KRS pozwanego - nr (...), tj. nr KRS Oddziału i dołączając odpis z w/w KRS do pozwu. W ocenie Sądu Okręgowego brak było więc podstaw dla wzywania do sprecyzowania strony pozwanej wobec jednoznaczności jej określenia. W tym zakresie Sąd Okręgowy w Rzeszowie podziela przytoczone już zresztą przez Sąd Rejonowy stanowisko Sądu Okręgowego w Łodzi wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 maja 2014r. XIII Ga 362/13, zgodnie z którym ukształtowanie treści pozwu również podmiotowo należy do powoda, który jest przecież gospodarzem postępowania. Sąd nie może ingerować w tą treść w tym znaczeniu, iż nie jest władny jej zmieniać czy też korygować z urzędu. Brak podstaw dla dokonania podmiotowego przekształcenia powództwa bez wniosku, z urzędu.

Skoro powód oznaczył pozwanego jako oddział, to niniejsze obligowało Sąd Rejonowy do rozważenia kwestii zdolności sądowej, którą sąd bierze pod uwagę z urzędu w każdym stanie sprawy. Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż wskazany oddział nie miał zdolności sądowej. Również w ocenie Sądu Okręgowego brak było podstaw dla wezwania powoda do uzupełnienia braku zdolności sądowej. Sąd Okręgowy podziela powołane już powyżej stanowisko Sądu Okręgowego w Łodzi zgodnie z którym, wyznaczanie terminu do uzupełnienia zdolności sądowej jest celowe w sytuacji, gdy brak ten da się uzupełnić, przy czym brak zdolności sądowej nie może być uzupełniony poprzez wstąpienie do udziału w sprawie podmiotu posiadającego tę zdolność w miejsce podmiotu nieposiadającego zdolności sądowej. Istotnie bowiem brak zdolności sądowej oddziału zagranicznego zakładu ubezpieczeń z państwa członkowskiego Unii Europejskiej mając charakter pierwotny jest nieusuwalny, tym samym nie istnieje możliwość uzyskania tej zdolności przez oddział. Jeżeli w miejsce pozwanego oddziału miałby być wskazany zagraniczny zakład ubezpieczeń to nie zostałyby zachowane tożsamości stron.

Wbrew twierdzeniom żalącego się Sąd Rejonowy nie miał również podstaw do wezwania, jak to określił żalący, właściwej strony pozwanej - na zasadzie art. 194 par. 1 kpc. Wezwanie na tej podstawie następuje bowiem na wniosek, a wniosku w tym zakresie powód nie składał. Sąd Rejonowy nie miał również obowiązku inicjowania czy wzywania powoda do złożenia przedmiotowego wniosku, jak wskazano bowiem na wstępie to powód jest gospodarzem procesu, jego inicjatorem i to on wyznacza ramy podmiotowe tego procesu.

Zważywszy na powyższe Sąd orzekł jak w sentencji na mocy art. 385 kpc w związku z art. 397 par. 2 kpc.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)